

sar-se contra el moviment constant, contra el fracàs parcial que porten en el seu sí totes les hipòtesis i totes les doctrines mèdiques; cal que pensi que les ciències de la vida són, com la vida mateixa, d'infinita i repetida variació, de constant destrucció i de constant renaixement. Qui s'assegui als banc d'una aula mèdica pensant que trobarà les perpètuas exactituds de la matemàtica o les constants lleis de la física o de la química inorgànica, portarà el desengany i la tristesa a la seva ànima tota la vida, que ha volgut dedicar a les ciències de curar. Precisa que prengui la vida tal com és, polifacètica i polidinàmica i precisa que porti la fe, la confiança en les noves hipòtesis que sorgeixen en el camp de la biologia; això li donarà, de més, la seguretat dintre del camp professional; així sabrà que, si el que donà com a veritats el naturalisme científic hagin resultat novelles científiques, no autoritza per abraçar l'agnosticisme. Cal, doncs, que el metge filosòf, que faci la seva filosofia, la de les seves coses i que com ningú no s'ha de deixar portar, ja que ell és qui té més perill de caure al llac estancat de les doctrines negativistes.

El metge ha de tenir la seva filosofia

Des d'Eriximac, el metge contertuli de Plató, l'animador del diàleg sobre l'amor al Banquet, els metges de totes les èpoques han fet filosofia i podríem dir que han fet la seva filosofia.

La injustícia dels crítics

Amb certa injustícia, ben desconsideradament de vegades, han tractat els crítics el contertuli de Plató; el seu suposat pedantisme no és més que un diàleg de les coses que entenia el metge i en les quals portà ell la raó en contra del mateix Plató.

El diàleg font primera de l'adquisició mèdica

Dialogant, nasqué la ciència dels metges, dialogant bastiren els seus fonaments sota els sismos de l'illa de Coos i cristallitzà aviat el mateix diàleg en forma de paremia diem-ne sàvia, continguda en els aforismes hipocràtics. Diem la paraula sàvia i no la paremia autèntica que quan

fa referència al camp mèdic ha recollit totes les inexactituds, totes les apariències de veritat dels fenòmens patològics.

El bon seny mèdic és consubstancial sempre amb aquesta tècnica socràtica. Quan s'ha desviat del diàleg, la producció mèdica s'ha endinsat amb elucubracions eixorques que han sigut els símptomes patognomònics de l'estancament quan no del retrocés, de les ciències de curar. Ara, tot i en ple triomf de la Medicina experimental, el que es troba al laboratori necessita del diàleg clínic assenyat. La veritat, potser pel caràcter polifacètic de les coses biològiques, la diu en últim terme l'experiència clínic.

El pensament filosòfic i el pensament mèdic

Aristotèlica fou l'escola d'Alexandria i aristotèlica fou l'escola de Salerno, espurnes del pensament hipocràtic. La diferència fonamental entre el pensament mèdic està en què el diàleg no es pot ni s'ha d'entendre mai en el camp de la lògica pura, sinó que no admet altra oposició als fets que els fets mateixos.

Això és, que el que la lògica, el que el raonament dóna, i que a vegades cal emprar com a eina de treball, pot resultar fals davant dels fets biològics.

No hi ha res d'una lògica, d'un encadenament de raonaments més ben pensats que la concepció de la vacunoteràpia de Wghrit i, no obstant, fora excepcions com les de la troballa janneriana, res més insegur i per bon número de casos més nul que la seva aplicació clínic.

* * *

La Medicina a Roma

Rebutjà l'Estat romà la Medicina i prescindí oficialment dels metges a l'època forta de l'Imperi. En les darreries s'acolliren a la Medicina galènica, que és, diem-ne, una adaptació dels coneixements mèdics a l'esperit i a la tècnica constructiva del Dret romà, però que és una cosa, una orientació sense lògica i àtrica.

Tota l'Edat Mitjana i tot el Renaixement pateixen d'aquesta falsa fabricació de ciència mèdica, és clar que amb l'enorme culpa que pesa sobre el criteri uniformista d'organització de les